

K R O N I K A

WYKAZ LEPSZYCH PRAC DYPLOMOWYCH WYKONANYCH NA SEKCJI HISTORII K.U.L. W LATACH 1954 — 1957

W ostatnich latach dokonana została na Sekcji Historii K.U.L. bardzo poważna praca dydaktyczna. Przy małej kadrze naukowej, trzeba było przeprowadzić przez kilkuletnie studium setki ludzi z reguły słabo przygotowanych do pracy na uniwersytecie. Częściowo ilustruje ten wysiłek liczba wydanych dyplomów magisterskich. W latach 1929—1939 wydano ich w sumie 81, w latach 1945—1952 łącznie 130 i wreszcie w ostatnim okresie od 1954 r. do czerwca 1957 — aż 230. Wiele z tych prac wniosło do nauki nowe elementy i zasługuje na opublikowanie w streszczeniu, wyjątkach bądź nawet w całości. Z tego względu uważamy za wskazane podać wykaz cenniejszych prac magisterskich, sporządzony przez kierowników poszczególnych seminariów.

Seminarium Jana Stanisława Łosia (wspólne dla historyków i filologów klasycznych)

1955

Rzymska poezja złotego wieku na usługach propagandy Augusta — Z w o l s k i Edward.

Wellejusz Paternulus — Z w o l s k i Edward.

1956

Aluzja literacka w satyrach Horacego — Z a r z y c k a Krystyna.

Seminarium zespołowe pod kierunkiem Jerzego Kłoczowskiego przy współudziale Marzeny Pollakówny i Zygmunta Sułowskiego.

1954

Społeczny charakter kultu świętego Stanisława w Polsce w XIII wieku — K a r o l e w i c z Grażyna.

1955

Sieć parafialna archidiakonatu lubelskiego do końca XVI wieku — S z a f r a n Przemysław.

Franciszkanie na Śląsku w XIII wieku — Sz a f r a ń s k i Tadeusz.
Dobra zawichojskie klarysek od XIII do XV wieku — W i ś n i o w s k a Kazimiera.

Wielka własność benedyktynów w Sieciechowie do końca XVI wieku — W i ś n i o w s k i Eugeniusz.

Fundacje cysterskie w Małopolsce w XII i XIII wieku — Z a w a d z k a Józefa.

Sieć parafialna archidiakonatu sandomierskiego do końca XVI wieku — J o p Stanisław.

Początki Lublina — M ü l l e r Wiesław.

Klasztory żeńskie w Polsce od XII do XIV wieku i ich społeczno-narodowościowa struktura — S z a j k o Urszula.

Geneza miasta Radomia — W ó j c i k Helena.

Podstawy gospodarcze dominikanów poznańskich w wiekach średnich — S t e l m a c h Anna.

Dziewiętnastowieczne badania nad *Monumentum* Jana Ostroroga — K r y c z k a Piotr.

Rozwój przestrzenny Sandomierza X—XIII wieku — L a z a r Stanisław.

Osadnictwo ziemi Łukowskiej w XVI wieku — W e n c Lidia.

1956

Podstawy gospodarcze dominikanów płockich w XV—XVI wieku — Z b i e r s k a Eleonora.

Początki Tarnowa — A d a m c z y k Zdzisław.

Podstawy gospodarcze możnowładztwa pomorskiego w XII i XIII wieku — A r g a s i ń s k i Mieczysław.

Kupcy zbożowi i handel zbożem w Kazimierzu Dolnym w drugiej połowie XVI wieku — C h r u s z c z e w s k i Adam.

Powstanie i przyczyny rozwoju Zamościa — J a n i c k i Wojciech.

Organizacja szkolnictwa Zakonu Dominikanów w Polsce od początku XIII do końca XIV wieku — K o r o l e c Jerzy.

Osadnictwo Puszczy Solskiej w XVI wieku — S z u b a Stanisław.

Geneza województwa lubelskiego — G r u s z c z y ń s k a Teresa.

Zarys rozwoju sieci organizacji parafii łacińskich na terenie diecezji chełmskiej do połowy XVII wieku — L e s z c z y ń s k a Halina.

Wielka własność kolegiaty warszawskiej w XV—XVI wieku — W e r n i c Andrzej.

Sieć parafialna archidiakonatu zawichojskiego do końca XVI wieku — G r o c h o l s k i Henryk.

Geneza województwa podlaskiego — K i l u k Regina.

- Barnim I a Marchia Brandenburska — K n a b e Stanisław.
 Podstawy gospodarcze dominikanów sieradzkich w XVI wieku —
 D u c h o w i c z Anna.
 Sieć parafialna archidiakonatu radomskiego do końca XVI wie-
 ku — L i t a k Stanisław.

Seminarium Jerzego Kłoczowskiego

1957

- Wielka własność Firlejów w XVI wieku — L i c h y Stanisław.
 Starostwo chełmskie w XVI wieku — Ł y s e k Józef.
 Starostwo lubelskie w XV—XVI wieku — S z c z e b a k Jan.
 Zanik organizacji parafialnej w Małopolsce południowej do końca
 XVI wieku — k s. K u m o r Bolesław.
 Królewszczyny w Ziemi Łukowskiej w XVI—XVII wieku —
 D m o w s k i Kazimierz,
 Duchowieństwo archidiakonatu lubelskiego w II połowie XVI wie-
 ku w świetle wizytacji biskupich (1565 — 1603) — k s. S t o p -
 niak Franciszek.

Seminarium Zygmunta Sułowskiego

1956 — 57

- Prace demograficzno - historyczne, oparte na księgach metryk
 kościelnych, objęły następujące parafie diecezji lubelskiej: Bo-
 chotnicę, Bychawę, Dys, Hute Krzeszowską, Krasienin, Michów
 i Olechowiec oraz Sady (koło Drohiczyzna) i Żdźanne (par. unicka).
 Ludność Bochotnicy w latach 1776 — 1825 — G o l i ń s k i Jerzy.
 Ludność wsi Dys w latach 1646 — 1750 — R u s i n - N a g a j e k
 Janina.
 Ludność wsi Cynków i Strzelce w latach 1726—1825 (par. Bo-
 chotnica) — Z i ó ł e k Zenobiusz.
 Ludność wsi Dys w latach 1751 — 1820 — R y b a k Halina.
 Ludność wsi Nasutów w latach 1751 — 1820 (par. Dys) — W s z e -
 l a k Krystyna.
 Ludność wsi Nowy Staw i Rudka w latach 1646 — 1820 (par.
 Dys) — C h a b i o r Teresa.
 Ludność parafii Krasienin w latach 1701 — 1770 — S k w a r e k
 Janusz.

Ludność wsi Sady w latach 1660 — 1864 — Maćkowiak Jąd-wiga.

Ludność wsi Żdzanne w latach 1721 — 1830 — Kot Jan.

Ludność ziemi chełmskiej w latach 1603—1914 — Spryszak Przemysław.

Ludność przedzoborowego powiatu lubelskiego w latach 1586 — 1913 — Winiarczyk Wiesława.

Ludność powiatu urzędowskiego w latach 1615—1914 — Szrubka Józef.

Seminarium ks. Mariana Rechowicza

1954

Stosunek Prus do aukcji wojska w Polsce od sejmu warszawskiego 1740 do sejmu grodzieńskiego 1744. — Drodzowski Marian.

1955

Ruch wydawniczy za Batorego w świetle zestawień bibliograficznych Estreicherów — Mytnik Józefa.

Działalność kulturalna Piotra Gamrata — Makaruk Aniela.

Działalność kulturalna Samuela Maciejowskiego — Jędryszek Anna.

Działalność społeczno-charytatywna Edmunda Bojanowskiego — s. Szelęgiewicz Stanisława.

Seminarium Henryka Zinsa

1954

Powstanie junkierstwa pruskiego na tle rozwoju wielkiej własności w Prusiech Krzyżackich — Nowakowski Franciszek.

Piotr Tomicki — przedstawiciel ideologii magnackiej Polski XVI wieku — Stańczak Edward.

Walka chłopów z wyzyskiem feudalnym na Podhalu w XVII wieku — Tobiasz Zofia.

1955

Pierwsi predykanci na terenie Prus Królewskich i Warmii (1518 — 1526) — Włodoch Stanisław.

- Polityka Albrechta Hohenzollerna w stosunku do Polski w latach 1521 — 1525 — **D u b e l s k i Ryszard**.
- Podłoże gospodarcze konfliktu Stanów Pruskich z Zakonem w świetle rokowań sejmikowych (1410 — 1454) — **L o o k Witold**.
- Wpływ czynników gospodarczych na rozwarstwienie ludności i walki klasowe w miastach pruskich w XV wieku — **M y k Władysław**.
- Stosunek opinii polskiej do koronacji królewskiej — **O s t a s z e w s k a Teresa**.
- Opozycja miast pruskich wobec polityki Albrechta Hohenzollerna w latach 1510 — 1525 — **G r z e s i o w s k i Jerzy**.

Seminarium Aleksandra Kossowskiego

1955

- Pamiętniki Anonima Otwinowskiego jako źródło historyczne — **R y s z k a Zbigniew**.
- Częstochowa podczas wojny północnej w latach 1702 — 1709 — **Z g r z e b n a Janina**.
- Towarzystwo Patriotyczne a dekabryści — **M a j c h r o w s k i Eugeniusz**.
- Plany strategiczne generała Prądzyńskiego w powstaniu listopadowym i ich realizacja — **Z ł o t k i e w i c z Józef**.

1956

- Hercen a powstanie styczniowe — **M i c h a ł a k Genowefa**.
- Zagadnienia społeczne ziem ruskich w świetle laudów sejmikowych wiszeńskich w latach 1673 — 1732 — **K r u k a r Genowefa**.
- Działalność polityczna W. K. Gosiewskiego hetmana polnego litewskiego — **J a n i c k i Stefan**.
- Karol Krysiński i jego udział w powstaniu styczniowym — **C h w a l e w s k i Franciszek**.
- Poglądy historiografii polskiej XIX i XX wieku na genezę i charakter reformacji w Polsce — **K u l e s z a Edmund**.
- Działalność generała Józefa Dwernickiego w okresie przedemigracyjnym — **C h o r o m a ń s k a Halina**.
- Stosunek sejmiku wiszeńskiego do Korony w latach 1673—1732 — **Z a c h Krystyna**.

Traktat toruński z r. 1466 a traktat krakowski z r. 1525 — B u r d a Stanisław.

Augustianie lubelscy od początków do końca wojen szwedzkich w świetle źródeł archiwalnych — D e m b o w s k i Jan.

1957

Ruch chłopski na terenie dzisiejszego powiatu dąbrowskiego w latach 1846 — 1847 — M a r s z a ł e k Józef.

Seminarium Andrzeja Wojtkowskiego

1954

Walka o język polski na Mazurach w latach 1804 — 1848 — J a s i ń s k i Janusz.

Wrzenie wśród proletariatu rolnego w Wielkopolsce w dobie Wiosny Ludów — M a ń k o w s k a Helena.

1955

Florian Cenowa i udział jego w wydarzeniach r. 1846 w Prusach Wschodnich i na Pomorzu — B e n d e r Ryszard.

Udział Białostoczczyzny w powstaniu styczniowym — B i e l s k i Edward.

Ignacy Solarz i jego działalność na polu oświaty ludowej — B u c z e k Roman.

Stosunek państw sprzymierzonych do sprawy zachodnich granic Polski na konferencji pokojowej w Paryżu — D o b r o w o l s k a Barbara.

Szpitala dawnej Rzeczypospolitej w prawodawstwie i działalności władz kościelnych i świeckich — G ó r a l s k i Zbigniew.

Stosunki handlowe polsko - pruskie w latach 1764 — 1795 — H i l l a r Kazimierz.

Niemieccy obrońcy ludu śląskiego w latach 1791—1848 — s. N i e d z i e l a Aniela.

Jacek Jezierski kasztelan łukowski i jego działalność na polu przemysłowym — P a j ą k Danuta.

Obrońcy i przeciwnicy chłopów w Królestwie Polskim przed powstaniem listopadowym — R a j c a Czesław.

Kierunek zachowawczy i kierunek postępowy w W. Ks. Poznańskim w latach 1831 — 1848 — U r b a ń s k i Józef.

1956

- Cenzus majątkowy w Polsce w okresie sejmu czteroletniego i grodzieńskiego — **Burno Cecylia.**
 Położenie chłopów w Księstwie Łowickim u schyłku Rzeczypospolitej — **Gałek Henryk.**
 Postawa społeczeństwa krakowskiego wobec wydarzeń r. 1848 — **Mierkowski Tadeusz.**
 Elementy postępowe i wsteczne w ustawodawstwie ustrojowym sejmu grodzieńskiego 1793 r. — **Piechowski Jerzy.**
 Poglądy Karola Libelta na kwestie społeczne — **Żarnowski Jan.**

1957

- Poglądy historyczne Józefa Wybickiego — **Kołaczkowska Anna.**
 Towarzystwo Szubrawców wobec zagadnień społecznych — **Janiszevska Teresa.**

Seminarium ks. Mieczysława Żywczyńskiego

1955

- Geneza i znaczenie Rewolucji Francuskiej według Adalberta Wahla — **Kamińska Stefania.**
 Przyczyny Rewolucji Francuskiej i jej ocena według H. Taine'a — **Marcia k Franciszka.**

1956

- Henryk Sybel i jego poglądy na Rewolucję Francuską — **Kulak Zbigniew.**

Seminarium Jana Dobrzańskiego

1954

- Nauczanie i wychowanie w szkole średniej lubelskiej w dobie Komisji Edukacji Narodowej — **Tworkowska Izabela.**
 Szkoła średnia Komisji Edukacji Narodowej — **Gołaszewski Michał.**

1955

- Szkoła elementarna w Kazimierzu Dolnym w latach 1833 — 1864 — **Poznański Karol.**

- Budowa szkolnictwa średniego w Księstwie Warszawskim —
K a m i ń s k i Józef.
- Dzieje egzaminu dojrzałości w zaborze pruskim i austriackim —
O. R e j c h Jan.
- Nauka i nauczanie w szkołach średnich Księstwa Warszawskiego
1807 — 1833 — R o m a n o w s k i Władysław.
- Wizytatorowie Komisji Edukacji Narodowej i ich rola w realizacji
nowego wychowania — R u d n i c k i Janusz.
- Sprawy edukacyjne na sejmie grodzieńskim 1793 — S e r w a c h
Stanisław.
- Zmiany organizacyjno-programowe w szkolnictwie elementar-
nym w świetle ustaw i rozporządzeń — S o k o ł o w s k a
Maria.

. 1956

- Język polski w szkołach Królestwa Polskiego w latach 1815 —
1862 — O. R o s o c h a c k i Juliusz.
- Pruska polityka szkolna w Wielkim Księstwie Poznańskim
w okresie pierwszych sejmów stanowych 1815 — 1830 —
N a w r o c k i Edmund.
- Grzegorz Piramowicz i jego wkład w budowę szkoły ludowej —
C z a r n o w s k a Gertruda.
- Poglądy Szymona Maricjusza z Pilzna na szkoły i wychowanie —
S. L i p s k a Barbara.
- Funkcje oświatowe i wychowawcze Towarzystwa Rolniczego
Hrubieszowskiego — S t a n o w s k i Adam.